

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 263/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. Š., K., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice – okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 99/2005 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2007 doručená sťažnosť V. Š., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Košice – okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 99/2005 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 7. marca 2005 podala Okresnému súdu Košice II návrh na zvýšenie výživného. Podľa jej vyjadrenia všetci sudcovia tohto súdu boli vylúčení z prerokovania a rozhodovania v danej veci, a preto bola vec postúpená okresnému súdu, ktorým bola vedená pod sp. zn. 6 C 99/2005. Sťažovateľka uviedla, že 31. mája 2006 okresný súd v danej veci rozhodol rozsudkom. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala sťažovateľka a odporca odvolanie. Podľa jej vyjadrenia bola vec predložená krajskému súdu 28. júla 2006.

Sťažovateľka sa domnieva, že daná vec nie je ani právne ani skutkovo zložitá, pretože predmet rozhodovania tvorí bežnú agendu všeobecných súdov, a podľa jej názoru žiaden z účastníkov konania nespôsobil prietahy v konaní. Ďalej vyslovila názor, že vzhľadom na to, že okresný súd vo veci rozhodol až po roku a odvolací súd nerozhodol ani po uplynutí 1 roka odo dňa, keď mu bol spis spolu s odvolaním predložený na rozhodnutie, obidva súdy tým spôsobili zbytočné prietahy v konaní, a tým aj porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Prejavom sťažovateľkinej nespokojnosti s postupom okresného súdu bolo podanie sťažnosti na prietahy v konaní. Táto sťažnosť z 29. mája 2007 bola predsedom okresného súdu vyhodnotená ako nedôvodná, pretože v čase vybavovania sťažnosti sa už spis nachádzal na krajskom súde. Sťažnosťou z 20. júla 2007 sťažovateľka namietala aj prietahy v konaní krajského súdu. Podľa jej vyjadrenia predseda krajského súdu vybavil predmetnú sťažnosť listom z 1. augusta 2007, v ktorom uviedol, že sťažnosť je dôvodná, ale zároveň poukázal na zaťaženosť sudcov krajského súdu. Predseda krajského súdu súčasne sťažovateľku ubezpečil, že v danej veci bude rozhodnuté v októbri 2007.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 99/2005 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006 porušili jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, krajskému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietahov, okresný súd zaviazal zaplatiť jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk a krajský súd zaviazal zaplatiť jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk a obidva s'udy zaviazal zaplatiť jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti s'ťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej s'ťažnosti pravidelne skúma aj to, či s'ťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil s'ťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 76/06).

Sťažovateľka v časti sťažnosti namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 99/2005.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 C 99/2005 z 31. mája 2006. Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením, ako aj ďalšími s tým spojenými úkonmi okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (napr. II. ÚS 76/06, II. ÚS 184/06).

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľka namietala prietahy v konaní okresného súdu, ktorý o jej veci v okamihu podania sťažnosti nekonal, pretože namietaná vec sa už v danom čase nachádzala v štádiu odvolacieho konania na krajskom súde.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom, a napokon ani postup krajského súdu. Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (obdobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06, II. ÚS 184/06).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v tejto časti nepôjde o jej neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietáhov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v ustanoveniach § 62 a nasl. Využitie týchto prostriedkov nápravy, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu účastníkovi súdneho konania ľahko dostupné, nevyžaduje ústavný súd ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 197/05, III. ÚS 13/06, III. ÚS 63/07).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka namietala postup krajského súdu v konaní vednom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006 podaním sťažnosti na prietahy v konaní z 20. júla 2007. Predseda krajského súdu reagoval na sťažnosť listom sp. zn. Spr 144/07 z 1. augusta 2007, v ktorom uviedol, že sťažnosť je síce dôvodná, ale zároveň poukázal na zaťaženosť krajského súdu a súčasne ju ubezpečil, že vo veci bude rozhodnuté v októbri 2007.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že podanie sťažnosti predsedovi krajského súdu (v danom prípade sťažnosť z 20. júla 2007) v krátkom čase pred podaním

sťažnosti ústavnému súdu (v namietanom prípade sťažnosť doručená ústavnému súdu 30. augusta 2007) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda krajského súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej (obdobne napr. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, III. ÚS 85/06, III. ÚS 131/06). Aj keď v danom prípade predseda krajského súdu sťažovateľke prisľúbil, že vo veci bude rozhodnuté v mesiaci október 2007, v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo možné posúdiť, či podanie sťažnosti, ako aj opatrenia prijaté predsedom krajského súdu na ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru splnili svoj účel.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom krajského súdu, odmietol pre jej neprípustnosť.

Ústavný súd je však toho názoru, že v prípade, ak by aj sťažovateľka postupovala v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a teda využila by všetky právne prostriedky na ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v danom čase by sa sťažnosť v tejto časti javila ako zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06).

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva

zaručeného týmito článkami (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd konštatuje, že konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 8 Cop 253/2006 prebieha od 31. júla 2006, keď bol spis okresného súdu predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Je potrebné konštatovať, že s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku odvolacieho konania (takmer 14 mesiacov), ako aj s prihliadnutím na dĺžku konania (takmer 2 roky a 7 mesiacov), a to aj napriek predmetu súdneho sporu, ktorým je návrh na zvýšenie výživného, sa ústavný súd nedomnieva, že by postup krajského súdu bolo možné považovať za postup, ktorý by bol podkladom pre vyvodenie záveru o porušení označených práv. Z uvedeného dôvodu je potrebné konštatovať zjavnú neopodstatnenosť tejto časti sťažnosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007